

Goetheju, Lenauu in pri Hauptmannu kakor pri Mussetu; vsakega je priznal, kdor se je znal resnično, odkrito izpovedovati in priznavati svoje bolezni, svoje brezuspešne boje, grehe in težnje. Če je bil proti čemu, je bil (v člankih o Zolaju) proti polizobraženosti in diletantizmu, tam, kjer mora biti resnično, točno in pošteno proučavanje prirode in človeka; če je kaj zametoval, je bilo to malikujoče oboževanje slučajnosti tam, kjer mora biti „prepričanje o nad vse lepi zakonitosti vsega življenja in zgodovine“; če je kaj zavračal, je bila to fantastična sinteza lastnih nedoznatkov in tujih misli tam, kjer bi morala biti „dovršena fantazija“.

„Tako je Masaryk teoretično in s praktičnimi primerami analize dvignil naše pojmovanje literarne umetnosti na najvišjo mero njenih nalog in odgovornosti.“

Literarne razmere na Češkem proti prejšnjim časom so se zboljšale zato, ker so se izčistili pojmi o literaturi. „In k temu, kakor smo videli, je pripomogel Masaryk kakor malokdo drugi.“ (Česká Mysl, 1910. Stará knížka Masarykova.)



JANKO GLASER:

SPOMIN.

Včasih kot jug čez zimske setve hrepenenje po pomladi
zopet zaveje čez razore, kjer zorijo že mi sadi.

Še bi rad se vrnil tjakaj, da spet vidim zeleneti
tiste bukve tvoje in moje, slišim v njih mladost šumeti.

Še bi s tabo tamkaj, draga, rad v zelenju skritem gnezdil:
v taki noči, kakor v nji sem mračno svojo mladost ozvezdil.

